

Luonnos hallituksen esitykseksi digipalvelulain 6 a §:n muuttamisesta (tekoäly neuvonnassa)

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain (306/2019, digipalvelulaki) 6 a §:n muuttamisesta. Muutoksen tarkoituksena on edistää tekoälyn hyödyntämistä hallinnon asiakkaille annettavassa neuvonnassa. Näin voitaisiin parantaa neuvonnan laatua sekä tehostaa viranomaisten toimintaa.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa tarvittavat kansalliset lainsäädäntömuutokset, joilla uusia teknologioita ja digitalisaatiota voidaan hyödyntää täysimääräisesti julkishallinnon toiminnassa. Digitalisaatio ja teknologian hyödyntäminen ovat hallitusohjelman mukaan yksi tärkeimmistä keinoista parantaa julkisten palveluiden laatua, tehokkuutta ja saatavuutta.

Valtiovarainministeriö asetti kesäkuussa 2024 Digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen hankkeen. Hankkeen tavoitteena on lisätä julkisen hallinnon toimijoiden mahdollisuuksia edistää tuottavuutta ja palveluiden käytettävyyttä sekä kehittää tässä tarkoituksessa toimintaansa digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden edistämiseksi. Hankkeen yhteydessä on tunnistettu, että uusien teknologioiden täysimääräisellä hyödyntämisellä voitaisiin täydentää ja kehittää viranomaisten neuvontapalveluita.

Tavoitteet

Digipalvelulain 6 a § rajaa automaattisesti annettavan neuvonnan toteuttamistapoihin, joilla viranomainen voi ennalta varmistaa neuvonnan tietosisällön ja kielenkäytön asianmukaisuuden. Säännös ei näin ollen salli monia tekoälyyn perustuvia toteuttamistapoja automaattisessa neuvonnassa. Hallituksen esityksen tavoitteena on muuttaa digipalvelulakia niin, että viranomaiset voisivat käyttää nykyistä laajemmin erilaisia teknologioita, kuten tekoälyä, automaattisen neuvonnan toteuttamiseksi digitaalisissa palveluissaan.

Lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027 tai sen jälkeen mahdollisimman pian.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä. Lausuntoja voivat antaa myös muut kuin jakelussa mainitut tahot.

VAHVA-järjestelmää käyttävien ministeriöiden on muistettava arkistoida vastauksensa myös VAHVA-järjestelmään tunnisteella VN/12980/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toi-mittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.vm@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/12980/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus VM044:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Kirjalliset lausunnot hallituksen esityksen luonnoksesta pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta viimeistään 10.4.2026 kello 16:15 mennessä.

Hallituksen esitysluonnos on parhaillaan käännettävänä. Keskeiset ehdotukset ja lakimuutos pyritään täydentämään lausuntopalvelu.fi:ssä käytössä oleviin materiaaleihin vielä lausuntokierroksen aikana. Lausunnonantajia, jotka tarvitsevat käyttöönsä laajempia ruotsinkielisiä materiaaleja, pyydetään olemaan yhteydessä valmistelijoihin.

Hallituksen esityksen luonnoksesta järjestetään julkinen kuulemistilaisuus 17.3.2026 kello 13-14:30. Tilaisuus pidetään internetin välityksellä Teams-sovelluksella.

Valmistelijat

Neuvotteleva virkamies Antti Helin, antti.helin@gov.fi, 0295530609 (virkamatkalla 23.2.-25.2. ja poissa 7.4.-8.4.)

Neuvotteleva virkamies Kaj Välimäki, kaj.valimaki@gov.fi, 0295530090 (poissa 19.2.-20.2.)

Linkit

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM097:00/2024> - Digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen hanke / Projektet för undanröjande av hinder för digitalisering och informationens rörlighet

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM044:00/2025> - Lainsäädäntötyöryhmä automaation lisäämiseksi viranomaisten neuvonnassa / Arbetsgrupp för att öka automatiseringen i myndigheternas rådgivning

<https://link.webropol.com/s/neuvontahe> - Ilmoittautuminen julkiseen kuulemiseen 17.3.

Liitteet:

[HE-luonnos digipalvelulain 6 a pykälän muuttamisesta 18.2.2026.pdf](#)

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Ahvenanmaan maakunta-
hallitus
Ahvenanmaan valtionvirasto
Akaan kaupunki
Akava
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Business Finland
Centria-ammattikorkeakoulu
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Digi- ja väestötietovirasto
Eduskunnan oikeusasiamies
EK
Eläketurvakeskus (ETK)
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad

Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
FiCom ry
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Forssan kaupunki
HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin yliopisto
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humanistinen ammattikorkeakoulu
Humppilan kunta
HUS
Hyyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ammattikorkeakoulu
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Hätäkeskuslaitos
Iin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen elinvoimakeskus

Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun hyvinvointialue
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Karelia-ammattikorkeakoulu
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen elinvoimakeskus

Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keuruun kaupunki
Keva
Kihniön kunta
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
(KKV) / kuluttaja-asiamies
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuntaliitto
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lab-ammattikorkeakoulu
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin ammattikorkeakoulu
Lapin elinvoimakeskus
Lapin hyvinvointialue
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki

Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto LUT
Lapsiasiavaltuutettu
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Laurea-ammattikorkeakoulu
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Lupa- ja valvontavirasto
Luumäen kunta
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääkealan turvallisuus- ja
kehittämiskeskus (Fimea)
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Maanmittauslaitos
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki

Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykärlaby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerin virasto
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun ammattikorkeakoulu
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Palkeet
Palta
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Patentti- ja rekisterihallitus
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Poliisihallitus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta

Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rajavartiolaitos
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
SAK ry
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunnan hyvinvointialue
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonia-ammattikorkeakoulu
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta

Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Sitra
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
STTK ry
Sulkavan kunta
Suomen pankki
Suomen yrittäjät ry
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Svenska handelshögskolan
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taideyliopisto
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tasa-arvovaltuutettu
Teknologiateollisuus ry
Terveiden ja hyvinvoinninlaitos
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
TIEKE tietoyhteiskunnan
kehittämiskeskus ry
Tietosuoja valtuutettu
Tilastokeskus
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tukes
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turun ammattikorkeakoulu
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Tuusniemen kunta

Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan elinvoimakeskus
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalán kunta
Vaasan ammattikorkeakoulu
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Valkeakosken kaupunki
Valtiokonttori
Valtion työmarkkinalaitos
Valtioneuvoston kanslia
Valtori
Vammaisfoorumi
Vanhusasiavaltuutettu
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vehmaan kunta
Verohallinto
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Åbo Akademi
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Huotari Maarit
Valtiovarainministeriö

Helin Antti
Valtiovarainministeriö